

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ТЕЛЕЖУРНАЛІСТИКА»

Ступінь вищої освіти -	Бакалавр
Спеціальність	061 «Журналістика»
Освітня програма	«Журналістика»
Рік навчання	3
Семестр	5
Форма навчання	денна
Кількість кредитів	ЄКТС 7
Мова викладання	українська

Лектор курсу

доцент Савенко Олександр Миколайович

Контактна

savenko_om@ukr.net

інформація лектора

(e-mail)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕЛЕЖУРНАЛІСТИКА»

Телевізійне виробництво є чітко організованим та структурованим творчим і технологічно-технічним процесом, який вимагає від журналіста ґрунтовних фахових знань, навичок та вмінь. Відтак головною метою навчальної дисципліни «Тележурналістика» є демонстрація того, як отримані під час прослуховування курсу знання і навички дадуть невдовзі студентам змогу забезпечити суспільство оперативним, точним, вичерпним дослідженням реальної дійсності, уможливлять здобуття нової інформації задля чесного й відповідального інформування телевізійної аудиторії про актуальні, злободенні, вагомі суспільно-значущі події і факти реального життя в Україні та світі.

Під час навчання студенти оволодіють необхідним для практикуючих спеціалістів умінням застосовувати різні методи збору і обробки інформації: від вивчення та аналізу документів, здійснення спостереження, проведення опитування (інтерв'ю) – до аналізу та відбору новин, їхньої візуалізації та ранжирування, володіння технологіями мережевого моніторингу. Ключовим при цьому стане навчання написання телевізійного інформаційного тексту, підготовка й запис стендапу, синхронів тощо. Особливого значення матимуть отримані навички редагування, монтажу інформаційного пакету (сюжету), верстки телевізійних новин для інформаційного випуску та ін.

У процесі навчання студенти матимуть змогу на практиці оволодіти навичками репортерської роботи під час підготовки інформаційних пакетів для телевізійних новин НУБІПу. Навчання відбуватиметься за принципом мінімального теоретичного студіювання у ході постійної практичної роботи у

навчальній інформаційній редакції новин. Обов'язковим елементом роботи буде аналіз і редагування та обговорення студентських практичних доробків, створених у процесі вивчення предмета. У результаті буде підготовлений спеціаліст, що вміє здобувати інформацію із різних джерел, перевіряти й системно опрацьовувати її, втілювати матеріал у цікаву, оригінальну й доступну для сприйняття аудіовізуальну форму та презентувати його телевізійній аудиторії як готовий інформаційний продукт.

Курс передбачає виконання індивідуальних завдань, роботу в малих редакційних групах (групах випуску) та колективну роботу у великій редакційній команді (що відповідає сучасній телевізійній практиці). Характер і алгоритм виконання завдань відповідають такій схемі: створення студентської інформаційної редакції, визначення випускової групи (редактори, ведучі, репортери); розподіл обов'язків та конкретних редакторських та репортерських завдань (тем).; планування підготовки інформаційного випуску; збір новин, їх аналіз та обговорення; редагування; монтаж інформаційних пакетів (сюжетів); верстка випуску, студійна робота та монтаж інформаційного випуску; (мережева презентація готової програми); postproduction (аналіз, обговорення зробленого, визначення доцільності подальшої розробки окремих тем та ін.)..

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні поняття і терміни телевиробництва,
- специфіку аудіовізуального сприйняття інформації,
- вимоги до мовлення, стилю, структури інформаційних повідомлень, репортажів, інтерв'ю (зокрема різницю між інтерв'ю як жанром та методом),
- принципи організації роботи на місці події,
- етичні та правові засади репортерської праці,
- правила професійної безпеки,
- посадові обов'язки працівників інформаційної редакції телеканалу.
- мати уявлення про оперативну роботу телерепортера (зокрема, на місці події), в інформаційній редакції та апаратно-студійному комплексі.

вміти:

- обробляти і редагувати зібраний матеріал (йдеться як про текстове, так і про аудіовізуальне редагування);
- створювати як окремі репортерські повідомлення, так і складні телевізійні інформаційні випуски новин;
- користуватись технічними засобами фіксації інформації, відеоархівом,
- цитувати будь-який текстовий, звуковий чи аудіовізуальний матеріал відповідно до вимог авторського права;
- вміти ставити запитання по суті, з'ясувати обставини;
- знаходити належні докази та переконливі свідчення;
- отримувати інсайдерську інформацію та захищати свої джерела інформації;
- працювати в творчому колективі;

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.

- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК07. Здатність працювати в команді.
- ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції

- СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.
- СК02. Здатність формувати інформаційний контент.
- СК03. Здатність створювати медіапродукт.
- СК04. Здатність організувати й контролювати командну професійну діяльність.
- СК05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.
- СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

Програмні результати навчання

- ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.
- ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.
- ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.
- ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.
- ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.
- ПР06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.
- ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.
- ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.
- ПР09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.
- ПР10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.
- ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук.
- ПР14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.
- ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.
- ПР16. Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.
- ПР17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Семестр VI (іспит)				
Змістовий модуль 1. Телебачення і телевиробництво: основні проблеми, принципи, засади, функції, термінологія				
Тема 1. Сучасне телебачення як невід'ємний компонент найважливіших суспільних інституцій і показник демократичного устрою держави. Специфіка впливу та виражальні можливості.	2/2	Знати основні завдання, функції, і призначення телебачення як однієї з найвпливовіших суспільних інституцій, специфіку впливу та виражальні можливості.	Практична робота	4
Тема 2. Європейські стандарти інформаційного мовлення. Оперативність. Точність. Достовірність. Вичерпність. Збалансованість. Відокремлення фактів від коментарів. Простота мовлення. Культура мовлення як стандарт.	2/2	Володіти інформацією про сутність європейських і світових стандартів журналістики, серцевиною яких є оперативність, точність, достовірність, вичерпність, збалансованість. відокремлення фактів від коментарів, простота мовлення, культура мовлення як стандарт. Розуміти наскільки точно і повно журналістська практика та інформаційне законодавство в Україні відповідає європейським і світовим стандартам, необхідності дотримання основних прав людини.	Практична робота	4

<p>Тема 3. Українське телебачення в європейському та світовому контекстах, спільні та відмінні риси. Проблема суцільної олігархізації українського телебачення, негативні наслідки і загрози корисливого впливу можновладців на формування суцільної думки і настроїв населення.</p>	<p>2/2</p>	<p>Заняття у формі дискусійного обговорення особливостей, ролі, місця українського телебачення проблеми суцільної олігархізації українського телебачення, виявлення негативних наслідків і загроз корисливого впливу можновладців на формування суцільної думки і настроїв українського народу.</p>	<p>Практична робота</p>	<p>4</p>
<p>Тема 4. Створення т.зв. Суцільного телебачення і радіомовлення України як запізнана спроба виправлення диспропорції в інформаційному просторі держави, що загрожує національній безпеці держави.</p>	<p>2/2</p>	<p>Аналіз проблеми і констатація невдалої спроби створення т.зв. Суцільного телерадіомовлення, яке не має ніякого впливу в інформаційному полі України і займає останні місця в рейтинзі популярності національних телеканалів і фактично не має постійного глядача</p>	<p>Практична робота</p>	<p>4</p>
<p>Тема 5. Телебачення в законі. Нормативна діяльність телерадіокомпаній України в українському законодавстві. Актуальні питання інформаційного законодавства України, його відповідність викликам сучасності. Державні регуляторні органи у сфері телерадіопростору України</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати українські закони в інформаційній сфері, розуміти актуальні питання інформаційного законодавства України, його відповідність викликам сучасності. Порівняльна характеристика принципів і прийомів регулювання аудіовізуальних масмедіа в Україні та колишніх соціалістичних країнах.</p>	<p>Тести</p>	<p>4</p>

Тема 6. Основні засади виробництва телевізійної продукції. Найбільш практиковані жанри у роботі українських телеканалів.	2/2	Знати основи технології організації і виготовлення телевізійної продукції, оволодіти навичками виготовлення програм у різних жанрах.	Практична робота	5
Тема 7. Діджиталізація телевиробництва.	2/2	Отримати ґрунтовне розуміння впровадження сучасних технологічних та інформаційних технологій у практику вітчизняного телевиробництва	Практична робота	4
Змістовий модуль 2. Робота телевізійної інформаційної редакції				
Тема 1. Новини як головний інформаційний продукт теле виробництва. Масштаб новин, головні засади визначення новин	2/2	Розуміти суть суть інформаційного виробництва як основи діяльності телекомпаній, володіти практикою і головними засадами виробництва об'єктивних новин.	Практична робота	4
. Тема 2. Методи збору, відбору, обробки та поширення інформації у телепрограмах. Чинники, які впливають на ці методи.	2/2	Знати основні методи і способи збору, відбору, обробки та поширення інформації у телепрограмах.	Практична робота	5
Тема 3. Організація та координація творчої роботи інформаційної редакції телекомпанії. Особливості колективної роботи редакції інформації. Посади та посадові обов'язки її працівників.	2/2	Заняття у формі рольової гри по виконанню функцій різних посад і фахівців інформаційної служби компанії, почергове «проходження» усіх посад редакції інформації – від кореспондента, редактора, чергового, ведучого, випускового до завідуючого редакцією.	Практична робота у навчальній студії	4

Тема 4. Особливості редагування телевізійних новин.	2/2	Оволодіння практичними навичками телевізійної редакторської роботи.	Практична робота	4
Тема 5. Специфіка телерепортерської роботи та критерії її оцінки.	2/2	Оволодіння і практикування основ репортерської роботи, специфікою роботи репортера, способами і методами оперативної роботи репортера, безпекою репортерської діяльності.	Практична робота	4
Тема 6. Робота редакції новин від планування, редакційних завдань та їх виконання (запис, монтаж, верстка, перегляд) – до аналізу, обговорення, визначення доцільності подальшої розробки окремих тем та ін.).	2/2	Теоретично-практичні заняття, сутністю яких є «вживання» студентів у роботу редакції новин від планування, редакційних завдань та їх виконання (запис, монтаж, верстка, перегляд) – до аналізу, обговорення, визначення доцільності подальшої розробки окремих тем та ін.)..	Практична робота	4
Тема 7. Слово у телемовленні.	2/2	Культура мови і культура слова, осягнення факту, що мова є одним із основних інструментів діяльності журналіста, вміння точно і чітко висловлювати думки, формулювати запитання і висловлювати зміст.	Практична робота	4
Тема 8. Інтонація в телемовленні.		Вміння розставляти змістові і понятійні акценти з допомогою способів ораторської майстерності.		
Всього за 1 семестр				70
Іспит				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Законодавство України: Про пресу України: Інформація і свобода слова. – К.: Молодь, 1997.
2. Здоровега В.Й. Преса і влада / В.Й. Здоровега // Укр. періодика: історія і сучасність: тези дон. і новідомл. Всеукр. наук.-теорет. конф. 9–10 груд. 1993 р. – Л., 1993. – С. 8–13.
3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості / В.Й. Здоровега: Підручник. – Львів: ПАІС, 2008. – 270 с.
4. Здоровега В.Й. Вступ до журналістики / В.Й. Здоровега. – Л., 1995.
5. Здоровега В.Й. Українська періодика у сучасному національному просторі / В.Й. Здоровега // Укр. періодика: історія і

сучасність: доп. та повідомл. Третьої всеукр. наук.–теорет. конф. 22–23 груд. 1996 р. – Л., 1995. – С. 11.

6. Кузнецова О. Д. До проекту Кодексу етики журналіста України / О.Д. Кузнецова // Укр. журналістика: історія і сучасність: вісн. Львів, ун-ту. – 1997. – С. 21–25. – Сер. Журналістика.

7. Кузнецова О. Д. Основи масової комунікації: навч. посіб. / О.Д. Кузнецова. – Л.: РВВ Львів, ун-ту, 1996. – 170 с.

8. Кузнецова О.Д. Правові гарантії незалежності преси / О.Д. Кузнецова // Українська періодика: історія і сучасність: Четверта всеукр. наук.-теорет. конф., 19–20 груд. 1997 р. – Л., 1997. – С. 142–145.

9. Кузнецова О.Д. Правові й етичні норми журналістики: тексти лекцій / О.Д. Кузнецова. – Л.: РВВ Львів, ун-ту, 1993.

10. Вступ до журналістики / А. З. Москаленко. – К.: Школяр, 1997. – 297 с.

11. Мильтон Дж. О свободі печаті / Дж. Мильтон. – М., 1907.

12. Москаленко А.З. Два кити / А.З. Москаленко. – К., 1997. – 36 с.

13. Москаленко А.З. Етика журналіста: між боротьбою за тираж і об'єктивною інформацією / А.З. Москаленко // Матеріали наук.-практ. конф. «Українська журналістика – 97» / за заг. ред. А.З. Москаленка. – К.: Центр вільної преси, 1997.

14. Москаленко А.З. Журналістика в умовах гласності / А.З. Москаленко. – К., 1997.

15. Москаленко А.З. Комунікативна політологія / А.З. Москаленко. – К., 1997. – 60 с.

16. Москаленко А. З. Теорія журналістики: підручник / А. З. Москаленко. К.: Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.

17. Нерух О. Першооснови журналістської творчості: Навчальний посібник / Нерух О. – Х.: Світ дитинства, 2000.

18. Правове регулювання інформаційної діяльності в Україні: Станом на 1 січня 2001 р. – К.: Юрінком Інтер, 2001.

19. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації / Почепцов Г. – К.: Київ, ун-т, 1999. – 308 с.

20. Приступенко Т.О. Державна підтримка преси: порятунок чи пастка? / Т.О. Приступенко // Журналіст України. – 1997. – № 5–6. – С. 12–14.

21. Приступенко Т.О. Деякі аспекти етичної діяльності вітчизняних журналістів під час виборчих баталій / Т.О. Приступенко // Публіцистика і політика : зб. наук, праць / за ред. проф. В.І. Шкляра. – К., 2001. – Вип. 2.

22. Приступенко Т.О. Правові засади функціонування сучасних засобів масової комунікації України : монографія / Т.О. Приступенко; за ред. В. В. Різуна; Київ. нац. Ун-т імені Т.Г. Шевченка – К., 2000.

23. Приступенко Т.О. Свобода преси в Україні / Т.О. Приступенко // Журналіст України. – 1994. – № 1–2. – С. 12–14.
24. Приступенко Т.О. Тенденції розвитку свободи преси в Україні / Т.О. Приступенко // Вісн. Київ, ун-ту. – К., 1993. – С. 31–42. – Сер. Журналістика.
25. Різун В.В. Роль ЗМК в демократичному суспільстві / В.В. Різун // Публіцистика і політика: зб. наук, праць / за ред. проф. В.І. Шкляра. – К., 2001. – Вип. 2.
26. Україна: інформація і свобода слова: зб. законодавчих актів, нормативних документів та статей фахівців / у поряд. А.М. Затворний. – К.: Молодь, 1997.
27. Українське законодавство засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004.

Допоміжна

1. Капрон Рене Дж. Настанови журналістам Асошіейтед прес / Капрон Рене Дж. – К.: Видавничій дім: «Києво-Могилянська Академія», 2005.
2. Карпачова Н. Право на інформацію: свобода слова, думки, вільного вираження поглядів : щорічна доповідь Уповноваженого з прав людини / Н. Карпачова // Голос України. – 2001. – 10 груд.
3. Кібл Р. Журналістська етика. – К.: Інститут журналістики, 2007. – 188 с.
4. Кодекс професійної етики українського журналіста // Журналіст України. – 1997. – № 5–6.
5. Конституція України. – К.: Преса України, 1996. – 80 с.
6. Коппервуд Р., Нельсон Р. П. Как преподносит новости. – М.: Національній інститут преси, 1998. – 125 с.
7. Корнєв М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник / Корнєв М.Н., Коваленко А.Б. – К., 1995. – 304 с.
8. Костюк В. Тематика семінарських занять та методичні вказівки до вивчення курсу «теорія і методика журналістської творчості» / Костюк В. – Запоріжжя, 2005.
9. Миронченко В. Основи інформаційного радіомовлення: Підручник / Миронченко В. – К.: ІЗМН. 1996.
10. Основи масово-інформаційної діяльності. Підручник / А. Москаленко, Л. Губерський, В. Іванов. – К., 1999.
11. Петрова Н., Якубенко В. Медіа-право / Петрова Н., Якубенко В. – К.: Інститут журналістики, 2007. – 275 с.
12. Потятиник Б. Ключі до мас-медіа / Потятиник Б. – Львів: ПАІС, 2002. – 235 с.
13. Путівник ретельного журналіста. – К.: Інститут журналістики, 2007. – 175 с.

14. Різун В.В. Маси: Тексти лекцій / Різун В. В. – К.: Видавничо–поліграфічний центр „Київський університет”, 2003. – 118 с.
15. Універсальний журналіст. – К.: Інститут журналістики, 2007. –150с.
16. Шкляр В.І. Преса керована і преса керуюча / В.І. Шкляр // Українська періодика: історія і сучасність: тези доп. і повідомл. Всеукр. наук.-теорст. копф. 9–10 груд. 1993 р. – JL, 1993. – С 13–17.
17. Шкляр В. І. Соціальна норма і престиж преси / В.І. Шкляр // Укр. періодика: історія і сучасність / за ред. М.М. Романюка. – Л., 1997. – С. 25–28.
18. Чекмишев О.В. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: Підручник-практикум / Чекмишев О. В.– К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2004. – 98 с.
19. Бугрим В. Журналіст на телеекрані / В. Бугрим. – К., 2000.
20. Вайшенберг Зігфريد. Новинна журналістика. – К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2011.
21. Дарадан Т. Трансформація новинного виробництва на телебаченні в Україні з 1991 по 2003 роки. Кваліф. Робота / Т. Дарадан. – К., 2003.
22. Дмитровский З. Є. Термінологія зображальних засобів масової комунікації. Довідкове видання / З. Є. Дмитровский. – Львів, 2004.
23. Ендрю Бойд. Телерадіожурналістика: техніка новин / Ендрю Бойд. – 5-е вид. – Лондон, 2000.
24. Єлісовенко Ю. Заголовок і лід у теленовинах / Юрій Єлісовенко // Наукові записки Інституту журналістики. – 2012. – Т. 46. – С. 36 – 43.
25. Куляс І., Макаренко О.Ефективне виробництво теленовин: стандарти інформаційного мовлення. Професійна етика журналіста-інформаційника: Практичний посібник для журналістів. – К.: МГО Інтерньюз Україна, 2006. – 120 с.
26. Мащенко І. Г. Українське ТБ: штрихи до портрета / І. Г. Мащенко. – К., 1995.
27. Муратов С. А. Телевидение в поисках телевидения / С. А. Муратов. – М., 2001.
28. Отт У. Вопрос + ответ = интервью / У. Отт. – М., 1991.
29. Різун В.В. Теорія масової комунікації : Підручник. – К.: Просвіта, 2008. -256 с.

30. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / За загальною редакцією Олександри Сербенської: Посібник. – Львів: Світ, 1994. – 152 с.
31. Бугрим В. В. Телебачення прямого ефіру: Навч. Посіб / В.В. Бугрим, І. Г. Мащенко. – К., 1991.
32. Бугрим В. В. Телевізійні мости / В. В. Бугрим, І. Г. Мащенко.– К., 1990.
33. Галлер Міхаель. Репортаж.— К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2011.
34. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів, 1974.
35. Єлісовенко Ю.П., Нагорняк М.В. Радіовиробництво: Навч. Посіб. / За заг. ред. В.В. Різуна. – К: ТОВ «ДРУКАРНЯ БІЗНЕСПОЛІГРАФ», 2017. – 304 с.
36. Женченко М. І. Новітні редакторські професії в умовах конвергенції та мультимедіатизації ЗМІ / М.І. Женченко. – Наукові записки Інституту журналістики. – 2012. — Т. 49.
37. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2004. – 266 с.
38. Москаленко А. З. Теорія журналістики / А.З. Москаленко. – К., 1998.
39. Набруско В.І. Демократизація суспільства та культура інформаційного простору // Сучасне та майбутнє журналістики в плюралістичному суспільстві. – К., 1999. – С.168–171.
40. Різун В.В. Літературне редагування : Підручник. – К.: Либідь, 1996. – 240 с.
41. Різун В.В. Основи журналістики у відповідях та заувагах. – К.: 2004. – 80 с.
42. Сербенська О. Культура усного мовлення. Практикум: Навч. Посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 212 с.
43. Шкляр В.І. Теорія і методика журн. творчості. – К., 1999. – 43 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.cir.org>. (“Columbia Journalism Review”).
2. <http://www.fair.org>. (“Fairness and Accuracy in Reporting”).
3. <http://www.inter.ua/ua/> (Офіційний сайт ТРК “Інтер”).
4. <http://www.ifj.org>. (Міжнародна Федерація журналістів (IFJ – International Federation of Journalists)).
5. www.ji.lviv.ua (Незалежний культурологічний часопис “Ї”).
6. <http://www.mediachannel.org>. (“Media Channel”).

7. <http://mediaed.org>. (Media Education Foundation).
8. <http://www.mediakrytyka.info> (“Медіакритика” – видання Інституту екології масової інформації ЛНУ ім. Івана Франка).
9. <http://www.presswise.org.uk>. (“Press Wise Trust”).
10. <http://www.1plus1.net/> (Офіційний сайт ТРК “1+1”).
11. <http://post.semiotics.ru/> (Сайт семіотики).
12. <http://lamp.semiotics.ru/index.htm> (Семіотико-культурологічний журнал “Зелена лампа”).
13. <http://www.telekritika.kiev.ua/> (Інтернетвидання “Телекритика”).
14. <http://yanko.lib.ru/gum.html> (Бібліотека Слави Янко).
15. <http://www.audytoryia.lviv.ua>
16. MOnline.org.ua" – молодіжний портал
17. <http://www.monline.org.ua>
18. <https://www.ukr.net/ua/>